

FORSKNING I KORTHET: Hur bryts barriärer till cirkulär ekonomi?

Trots förmodat höga vinster med en cirkulär ekonomi dröjer framstegen. I en ny artikel undersöks hur fyra barriärer – tekniska, marknadsmässiga, institutionella och kulturella – kan förhindra implementeringen av en mer cirkulär ekonomi. Studien är skriven av Jonas Grafström, forskare vid Ratio, och Siri Aasma, tidigare forskningsassistent på Ratio.

Den cirkulära ekonomin skiljer sig visserligen från den traditionella ”linjär” ekonomin, men den kommer rimligen att följa samma regler som den traditionella. Det kommer att finnas äganderätt, rättsstat och prissignaler som styr ekonomin. Skulle några av de väsentliga delarna av en marknad saknas, kommer en cirkulär ekonomi inte att realiseras.

“Modellen ger en översikt över hur hinder skapar en negativ spiral”

Mysteriet med den cirkulära ekonomin är hur det kan finnas en miljardkronorssedel på gatan som ingen plockar upp.

I artikeln ”Breaking circular economy barriers” publicerad i *Journal of Cleaner Production* (2021) undersöker och identifierar Jonas Grafström, forskare vid Ratio, och Siri Aasma, tidigare forskningsassistent på Ratio, möjliga hinder för den cirkulära ekonomin. Slutsatsen är att även små hinder kan stoppa fenomenets uppkomst.

Fyra kategorier av tekniska, marknadshinder, institutionella och kulturella hinder identifieras. Därefter konstruerar forskarna en modell som illustrerar barriärer och deras inbördes beroende, med fokus på dels jungfruligt, dels återvunnet material. Modellen

ger en översikt över hur hinder skapar en negativ spiral och illustrerar hur var och en av dessa i sig kan stoppa skapandet av ett cirkulärt ekonomiskt system.

Studien ger två bidrag: (a) ett teoretiskt resonemang om vad som behöver göras för att förhindra barriärer för cirkulär ekonomi, och (b) identifiering av barriärer samt en illustration över hur även mycket små barriärer kan förhindra en cirkulär ekonomi. Forskarnas analysenhet är makro- och mesonivån.

– Med resultaten i åtanke bör beslutsfattare öka sitt arbete med att ta bort barriärer om de vill skapa momentum för en cirkulär ekonomi, kommenterar Jonas Grafström.

OM FÖRFATTARNA

Jonas Grafström är fil. doktor i nationalekonomi vid Ratio och Oxford Institute for Energy Studies. Hans forskning sker i brytpunkten mellan miljöekonomi och miljöteknik. På Ratio har han bland annat studerat förutsättningarna för storskaligt infångande av koldioxid (CCS-teknik). Jonas Grafström forskar även om framtidens arbetsmarknad. Han har bland annat studerat hur digitalisering och teknikskiften påverkar arbetsmarknaden.

Siri Aasma är tidigare forskningsassistent på Ratio.

OM FORSKNING I KORTHET

I syfte att öka tillgängligheten av Ratios forskning tar forskarna i samarbete med kommunikationsavdelningen fram så kallade ”forskning i korthet”. I dessa sammanfattas en eller flera utvalda publikationer kortfattat på svenska.